

prima instanță: V. Clima

dosarul nr.2r-537/16

instanța de apel: M. Guzun, A. Nogai și V. Brașoveanu

DECIZIE

09 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de avocatul Gușan Vasile în interesele Galinei Romaniuc, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Garștea Ana împotriva Galinei Romaniuc, Renatei Romaniuc și Romaniuc Renaldo cu privire la evacuarea din imobil, încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică și taxei de stat, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Romaniuc Galina, Romaniuc Renata și Romaniuc Renaldo pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termenul acordat

c o n s t a ț ă:

La 29 mai 2015 Garștea Ana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Galinei Romaniuc cu privire la evacuarea din apartamentul nr. 6 situat în mun. Chișinău, com. Budești, satul Vădulenii, str. Tineretului, 3, și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Garștea Ana a indicat că la 22 octombrie 2014 în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 2189 a procurat de la Romaniuc Galina apartamentul nr. 6 situat în mun. Chișinău, com. Budești, satul Vădulenii, str. Tineretului, 3.

La 07 noiembrie 2014 contractul a fost înregistrat la Întreprinderea de Stat „Cadastru”, fiind înscrisă în calitate de proprietară al imobilului.

În imobilul procurat locuiau Romaniuc Galina împreună cu copiii săi, cărora le-a permis să locuiască temporar în apartament pînă își vor găsi un alt loc de trai și vor ridica toate bunurile ce le aparțin.

Împreună cu Romaniuc Galina au convenit că la 18 mai 2015 urma să-i transmită apartamentul și cheile de la acesta, însă pîrîta nu și-a îndeplinit promisiunile rămânând să locuiască în imobilul vândut și invocând că nu intenționează să plece deoarece nu are alt loc de trai.

Consideră că pîrîții prin acțiunile sale îi încalcă dreptul de proprietate privată și urmează să achite serviciile comunale integral pentru perioada în care locuiesc în apartament.

Cere Garștea Ana evacuarea Galinei Romaniuc din apartamentul nr. 6 situat în mun. Chișinău, com. Budești, satul Vădulenii, str. Tineretului, 3, și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.4).

Prin mandatul din 29 iunie 2015 avocatul Gamurari Victoria a fost împuternicită de Garștea Ana să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a modifica temeiul acțiunii (f.d.15).

La 07 iulie 2015 avocatul Gamurari Victoria a depus în interesele Anei Garștea cerere de chemare în judecată concretizată împotriva Galinei Romaniuc, Renatei Romaniuc și Romaniuc Renaldo cu privire la evacuarea din apartamentul nr. 6, situat în mun. Chișinău, com. Budești, satul Vădulenii, str. Tineretului, 3, și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 21).

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 26 octombrie 2015 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Garștea Ana.

S-au evacuat Galina Romaniuc, Renata Romaniuc și Renaldo Romaniuc din apartamentul nr. 6, situat în mun. Chișinău, com. Budești, satul Vădulenii, str. Tineretului, 3.

S-a încasat de la Galina Romaniuc în beneficiul Anei Garștea taxa de stat în mărime de 100 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 1500 lei, în total suma de 1600 lei.

S-a încasat de la Galina Romaniuc în beneficiul statului cheltuielile judiciare de citare a părților suportate de instanță în sumă de 36,50 lei (f.d. 38; 43-44).

La 25 noiembrie 2015 Romaniuc Galina, Romaniuc Renata și Romaniuc Renaldo au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 26 octombrie 2015 și fără plata taxei de stat (f.d. 42).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Romaniuc Galina, Romaniuc Renata și Romaniuc Renaldo, s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și dovezii achitării taxei de stat în mărime de 75 lei până la 22 februarie 2016.

S-a explicat apelanților că în cazul în care nu va fi depusă cererea de apel motivată și dovezii achitării taxei de stat cererea de apel va fi restituită (f.d. 48-49).

Romaniuc Renaldo a fost prezent în ședința de judecată din 23 februarie 2016 prezentând dovezii achitării plății taxei de stat în mărime de 75 lei și solicitând amânarea ședinței de judecată pe motiv că sunt bolnavi și au nevoie de termen pentru a angaja un avocat.

Curtea de Apel Chișinău a admis demersul apelantului Romaniuc Renaldo, acordându-i termen suplimentar pînă la 05 aprilie 2016 pentru a prezenta cererea de apel motivată (f.d. 59-60).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016 s-a restituit cererea de apel depusă de Romaniuc Galina, Romaniuc Renata și Romaniuc Renaldo (f.d. 67-69).

Prin mandatul din 27 aprilie 2016 avocatul Gușan Vasile a fost împuternicit de Romaniuc Galina să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.78).

La 28 aprilie 2016 avocatul Gușan Vasile a declarat în interesele Galinei Romaniuc recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, solicitând admiterea acestuia, considerarea recursului depus în termen, casarea încheierii și restituirea pricinii la rejudecare în alt complet de judecată (f.d. 79-80).

În motivarea cererii de recurs avocatul Gușan Vasile a indicat că încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016 este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

La 23 februarie 2016 Romaniuc Renaldo a prezentat dovada achitării taxei de stat solicitând termen suplimentar pentru a angaja un avocat și a depune apel motivat.

Luând în considerație situația materială precară a apelanților și imposibilitatea de a angaja un avocat, instanța de apel urma să solicite Oficiului Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat desemnarea unui avocat pentru acordarea asistenței juridice, să examineze pricina în fond și să emită o decizie legală și întemeiată, dar nu să restituie cererea de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016 s-a încălcat apelanților dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus în termen, neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată din 05 aprilie 2016 rezultă că Romaniuc Galina și Romaniuc Renaldo au fost prezenți în ședința de judecată (f.d. 65-66).

La 11 aprilie 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia încheierii din 05 aprilie 2016 (f.d. 70).

Copia plicului anexat la cererea de recurs confirmă că Romaniuc Galina a recepționat copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016 la 25 aprilie 2016 (f.d. 84).

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Gușan Vasile în interesele Galinei Romaniuc la 28 aprilie 2016 împotriva încheierii din 05 aprilie 2015 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a examinat pricina cu respectarea normelor de drept procedural.

Din materialele pricinii rezultă că prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 26 octombrie 2015 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Garștea Ana.

S-au evacuat Galina Romaniuc, Renata Romaniuc și Renaldo Romaniuc din apartamentul nr. 6, situat în mun. Chișinău, com. Budești, satul Vădulenii, str. Tineretului, 3.

S-a încasat de la Galina Romaniuc în beneficiul Anei Garștea taxa de stat în mărime de 100 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 1500 lei, în total suma de 1600 lei.

S-a încasat de la Galina Romaniuc în beneficiul statului cheltuielile judiciare de citare a părților, suportate de instanță în sumă de 36,50 lei (f.d. 38; 43-44).

La 25 noiembrie 2015 Romaniuc Galina, Romaniuc Renata și Romaniuc Renaldo au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 26 octombrie 2015 și fără plata taxei de stat (f.d. 42).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (4) Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Romaniuc Galina, Romaniuc Renata și Romaniuc Renaldo și s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și dovezii achitării taxei de stat în mărime de 75 lei până la 22 februarie 2016.

S-a explicat apelanților că în cazul în care nu va fi depusă cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, cererea de apel va fi restituită (f.d. 48-49).

Încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2016 prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Romaniuc Galina, Romaniuc Renata și Romaniuc Renaldo a fost expediată în adresa apelanților la 23 ianuarie 2016 și recepționată de către aceștia la 04 februarie 2016 (f.d.50; 51; 53-54).

Din procesul-verbal al ședinței de judecată rezultă că Romaniuc Renaldo a fost prezent în ședința de judecată din 23 februarie 2016, prezentând dovada achitării plății taxei de stat în mărime de 75 lei și solicitând amânarea ședinței de judecată pe motiv că sunt bolnavi și au nevoie de termen pentru a angaja un avocat.

Curtea de Apel Chișinău a admis demersul apelantului Romaniuc Renaldo, acordându-i termen suplimentar pînă la 05 aprilie 2016 pentru a prezenta cererea de apel motivată (f.d. 59-60).

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Apelanții nu au prezentat cererea de apel motivată în termenul suplimentar acordat de instanța de apel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Așadar, Curtea de Apel Chișinău corect la 05 aprilie 2016 a restituit cererea de apel depusă de Romaniuc Galina, Romaniuc Renata și Romaniuc Renaldo din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel (f.d. 67-69).

Articolele 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă obligă participanții la proces să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Nu poate fi reținut argumentul avocatului Gușan Vasile că instanța de apel trebuia să acorde apelanților asistență juridică garantată și să judece apelul în fond.

Conform art. 25 alin. (1) și (4) Legea privind asistența juridică garantată de stat nr. 198-XVI din 26 iulie 2007, cererea de acordare a asistenței juridice calificate se înaintează de persoana care întrunește condițiile specificate la art.19. Cererea de acordare a asistenței juridice calificate poate fi prezentată oficiului teritorial și de rudele sau de reprezentanții solicitantului, personal ori prin poștă.

Prima instanță a dispus atragerea unui apărător din oficiu (f.d. 29-verso).

Prin răspunsul din 01 octombrie 2015 Oficiul Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat a comunicat Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău că la solicitarea cu privire la desemnarea unui avocat pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat în cauza civilă a Renatei Romanciuc nu este anexat setul de acte necesare.

Pentru ca Romanciuc Renata să poată beneficia de acordarea asistenței juridice garantate de stat este necesară prezentarea acesteia la sediul Oficiului Teritorial Chișinău cu declarația-tip cu privire la venituri; certificatul privind componența familiei; certificatul de la locul de muncă cu privire la veniturile lunare obținute în ultimele 6 luni și certificatul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la indemnizațiile sociale lunare (f.d. 34).

Romaniuc Galina, Romaniuc Renata și Romaniuc Renaldo la examinarea pricinii în prima instanță și instanța de apel nu au solicitat acordarea asistenței juridice garantate de stat în modul stabilit de Lege.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Romaniuc Galina, Romaniuc Renata și Romaniuc Renaldo nu au îndeplinit indicațiile instanței de apel în termenul acordat, iar încheierea este legală și temeiuri de a fi casată nu sunt, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de avocatul Gușan Vasile în interesele Galinei Romaniuc.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Garștea Ana împotriva Galinei Romaniuc, Renatei Romaniuc și Romaniuc Renaldo cu privire la evacuarea din imobil, încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică și taxei de stat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan